

2016 NR 2 (87)

MARZEC-CZERWIEC

VITA ACADEMICA

Biuletyn informacyjny Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

ISSN 1842-2244

*Młodzi
nadzieją Kościoła*

z życia Uczelni

Wydarzyło się.....	3
Ks. dr hab. Robert Nęcek odznaczony złotą odznaką św. Floriana Mazovia II klasy .	5
Promocje akademickie	6

konferencje

Konferencja Światowe Dni Młodzieży. Źródła i rozwój idei.....	8
Konferencja <i>Misericordia Domini</i>	11
Symposium. <i>Młódzież nadzieją Kościoła – czy Kościół nadzieją młodzieży?</i>	13
Podpisanie porozumienia i międzynarodowa konferencja na Ukrainkim Katolickim Uniwersytecie we Lwowie.....	14
Uniwersytecka prezentacja <i>Praktycznego komentarza do listu apostołskiego motu proprio „Mitis Iudex Dominus Iesus” papieża Franciszka</i>	15
Symposium <i>Wiara i małżeństwo. Czy pożądana jest zmiana prawa?</i>	16
Symposium <i>Apel Jana Pawła II o pokój a współczesny świat</i>	17
Seminarium studenckie w Tbilisi	17
Wykłady gościnne w Ameryce Południowej	19
Na temat wrażeń z pobytu na drugiej półkuli z prof. Władysławem Zuziakim rozmawia Urszula Opyrchal	20

nauka i nie tylko

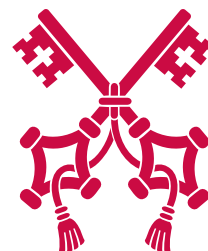
Odwiedziny w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Lwowskiej	21
Odwiedziny rektora i dziekana Akademii Ignatianum na UPJPII.....	21
Odwiedziny na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie	22
Naukowiec z Malty w UPJPII	22
W Konsulacie Generalnym Ukrainy w Krakowie.....	23
<i>Amor, amicitia et... coena!</i>	23
Wystawa malarstwa <i>Inspiracje – Marian Ślęzyk</i>	25
Zapoznaj się z nowościami książkowymi w naszej Bibliotece.....	26
Rzecz o świętym sPokoju.....	26
#OknoNaMiłosierdzie	27
Poznaj siebie, Hiobie.....	28

studenci

Erasmus w Grazu.....	30
Wizyta na Malcie.....	32
Erasmus w Wilnie	33
<i>Craic!</i> Erasmus w Irlandii.....	34
Kierunek: Walencja, cel: praca	36
Studia w Wiedniu	37
Oscarowy Wieczór Filmowy	37
Orientation Days	38
Kultura po Studencku UPJPII.....	39
Objazd naukowy doktorantów po Zaolziu	40
Srebro dla wioślarzy z UPJPIII!	40
Projekt Egipt.....	41
Samarytanie naszych czasów. Świadećstwo pacjenta.....	42
Ekumenizm pod palmami, czyli Spotkanie Młodych Taizé w Walencji	44
UPJPII kibicuje!.....	45

wydawnictwo

Wyjątkowa książka naszego Wydawnictwa	46
---	----

VITA ACADEMICA

Biuletyn Informacyjny
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

Redakcja
31-002 Kraków, ul. Kanonicza 25
tel. 12 421 68 48, wew. 626; faks 12 422 86 26
e-mail: rzecznik@upjp2.edu.pl

Redaktor naczelna
Monika Wiertek

Opracowanie graficzne
Małgorzata Gumularz

Zdjęcie na okładce
Casa Rosada, *Papież Franciszek*, CC BY-SA 2.0

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych
oraz zastrzega sobie prawo do skrótów
i redakcyjnego opracowania tekstów przyjętych do druku.

Numer zamknięto 31 czerwca 2016 roku.
Nakład 1000 egz. • ISSN 1842-2244

Wydawca: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
Wydawnictwo Naukowe

WYDARZYŁO SIĘ

- 11 lutego 2016 roku odbyła się konferencja *Media – kultura – dialog* poświęcona pamięci abp. Józefa Życińskiego.
- 17 lutego 2016 roku odbyła się konferencja z cyklu *Duchowość Klasztorów Polskich: Przekaz i Komunikacja* Ks. *Stefan Pawlicki CR: człowiek nauki i wiary w służbie odnowy społecznej i duchowej*.
- 25 lutego 2016 roku Wydział Teologiczny współorganizował konferencję *Posłuszeństwo w Biblii*.
- 26 lutego 2016 roku Samorząd Doktorantów zorganizował konferencję *Badania młodych naukowców inspirowanych chrześcijaństwem*.
- 2 marca 2016 roku w krakowskiej kurii odbył się tweet-up #OknoNaMilosierdzie zorganizowany przez ks. prof. Wojciecha Misztala, dr. Krzysztofa Gurbę oraz ks. dr. hab. Roberta Nęcka.

- 2 marca 2016 roku Uniwersytet Trzeciego Wieku zaprosił na spektakl *Poznaj siebie, Hiobie*.
- 3 marca 2016 roku zostało uroczyste otwarte Akademickie Centrum Medialne.
- 3 marca 2016 roku Wydział Prawa Kanonicznego zorganizował symposium *Wolność religijna i wolność sumienia w Polsce*.
- 6 marca 2016 roku odbył się koncert wielkopostny w 70. rocznicę urodzin Feliksa Wielowiejskiego, podczas którego śpiewał chór Psalmodia.
- 8 marca 2016 roku miało miejsce kolejne spotkanie z Anną Dymną w ramach cyklu *Ich Areopag wiary*.
- 10 marca 2016 roku odbyło się spotkanie upamiętniające Kobiety Wyklęte.
- 19 marca 2016 roku została uroczyste otwarta Poradnia Bioetyczna w budynku przy ul. Bernardyńskiej 3.

- 21–23 marca 2016 roku bp Grzegorz Rys prowadził dla naszej wspólnoty akademickiej rekolekcje wielkopostne *Więcej niż Jozasz*.
- 22 marca 2016 roku odbyło się spotkanie przedświąteczne pracowników UPJPII.
- 1–2 kwietnia 2016 roku miała miejsce konferencja *Świątowe Dni Młodzieży. Źródła i rozwój idei*.

- 2–3 kwietnia 2016 roku Studencko-Doktoranckie Koło Naukowe „Phronesis” i Instytut Historii zorganizowali konferencję *Spory o Rzeczpospolitą. Piłsudski – Dmowski – Kaczyński – Tusk*.
- 6 kwietnia 2016 roku Wydział Nauk Społecznych zorganizował konferencję *Kulturowa rola Biblii: dziś i jutro*.
- 6–8 kwietnia 2016 roku Katedra Filozofii Religii Wydziału Filozoficznego współorganizowała konferencję *Peter Chaadaev: Between the Love of Fatherland and the Love of Truth*.
- 9 kwietnia 2016 roku Katedra Polityki Społecznej Instytutu Pracy Socjalnej zorganizowała konferencję *25 lat encykliki „Centesimus annus” św. Jana Pawła II. Inspiracje dla polityki społecznej*.
- 9 kwietnia 2016 roku Chór Żeński i Chór Męski UPJPII zdobyły Złote Pasma w konkursie w Niepołomicach.
- 9 kwietnia 2016 roku odbył się dzień otwarty Wydziału Filozoficznego.
- 13–16 kwietnia 2016 roku miało miejsce symposium *Młodzież nadzieją Kościoła – czy Kościół nadzieją młodzieży?*
- 14 kwietnia 2016 roku Katedra Ekumenizmu Wydziału Teologicznego współorganizowała konferencję *Przed soborem wszechprawosławnym*.
- 20 kwietnia 2016 roku odbyła się konferencja naukowa *Apostolowie barbarzyńskiej Europy*.

- 20–23 kwietnia 2016 roku trwały 16. Dni Tischnerowskie.
- 27 kwietnia 2016 roku Katedra Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii współorganizowała konferencję z cyklu Symbol – Znak – Rytuał *Misericordia Domini*.
- 27–28 kwietnia 2016 roku Katedra Filozofii Społecznej i Polityki Wydziału Filozoficznego zorganizowała konferencję *Umiar i rozsądek w relacjach społecznych*.
- 28 kwietnia 2016 roku Instytut Nauk Biblijnych Wydziału Teologicznego zorganizował konferencję *Miłosierni jak Ojciec. Miłosierdzie w nauczaniu i praktyce kościelnej*.
- 6 maja 2016 roku Biblioteka zorganizowała symposium *Święty Jan Paweł II, Apostoł Miłosierdzia, spotkanie młodych*.
- 8 maja 2016 roku odbyła się tradycyjna procesja na Skalkę, w której wzięli udział przedstawiciele naszej uczelni.
- 11 maja 2016 roku Wydział Filozoficzny zorganizował konferencję *Crisis of Humanity? Humanism, Transhumanism, Posthumanism*.
- 12 maja 2016 roku na naszej uczelni miała miejsce akcja KRajowy KRwiecień Krwiodawstwa.
- 12 maja 2016 roku został podpisany list intencyjny o współpracy w zakresie wzajemnej promocji i obsługi medialnej ŚDM 2016 w Krakowie pomiędzy UPJPII, Komitetem Organizacyjnym ŚDM oraz Radiem Kraków.
- 12–13 maja 2016 roku odbyła się konferencja *Humanistyka i nauki społeczne wobec „śmierci człowieka”*.
- 15 maja 2016 roku reprezentacja mężczyzn naszej Sekcji Smoczyc Łodzi zdobyła III miejsce podczas IV Regat Piastowskich w Opolu.
- 18–19 maja 2016 roku Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej zorganizował konferencję z cyklu Etyka Mediów *Etyka mediów – etyczność w mediach*.
- 19–21 maja 2016 roku trwał Festiwal Nauki w Krakowie.
- 20 maja 2016 roku miała miejsce premiera filmu *Lourdes. Kamil kręci film* przygotowanego przez telewizję JP2TV (reż. Kamil Cierniak, Paulina Guzik, zdjęcia i montaż: Jakub Stoszek).
- 24 maja 2016 roku Wydział Teologiczny Sekcja w Tarnowie współorganizował konferencję *Do was, młodych należy przyszłość*.
- 27 maja 2016 roku Wydział Nauk Społecznych współorganizował konferencję *Wokół posynodalnej adhortacji papieża Franciszka „Amoris laetitia”*.
- 27 maja 2016 chór Psalmodia UPJPII miał zaszczyt wystąpić w trakcie koncertu Andrei Bocellego *Wielkie Misterium. Ewangelia rodziny*.
- 31 maja 2016 roku Katedra Eklezjologii Wydziału Teologicznego współorganizowała konferencję *Miłosierdzie, Kościół, Maryja*.
- 7 czerwca 2016 roku została odprawiona msza święta we wspomnienie błogosławionych męczenników franciszkanów: o. Zbigniewa Strzałkowskiego oraz o. Michała Tomaszka.
- 8 czerwca 2016 roku dr Kiryłło Koczegarow na zaproszenie Instytutu Historii wygłosił wykład gościnny *Państwo Moskiewskie oraz Imperium Rosyjskie wobec Cerkwi prawosławnej w Rzeczypospolitej w XVII – pierwszej połowie XVIII w.*
- 8–10 czerwca 2016 roku prof. Tomas Sodeika wygłosił wykłady gościnne za zaproszenie Katedry Filozofii Religii Wydziału Filozoficznego.
- 9 czerwca 2016 roku w kolegiacie św. Anny odbyły się promocje akademickie.

- 11 czerwca 2016 roku nasza reprezentacja Sekcji Smoczyc Łodzi zdobyła II miejsce podczas Międzuczelnianego Wyścigu Smoczyc Łodzi w Krakowie.

Sukcesy naszych pracowników

- Ksiądz prof. dr hab. Władysław Zuziak został wybrany wiceprzewodniczącym Europejskiej Federacji Uniwersytetów Katolickich (FUCE) na kadencję 2016–2019. Ksiądz prof. Zuziak będzie pełnił tę funkcję po raz kolejny.
- 22 marca br. „Gazeta Krakowska” nagrodziła tegorocznych laureatów plebiscytu Człowiek Roku 2015. Wśród nagrodzonych znalazł się prof. dr hab. Walery Pisarek – zasłużony pracownik Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej.
- Doktor Lucyna Rotter została wybrana na członka Polskiej Komisji Akredytacyjnej od dnia 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2019 roku. Serdecznie gratulujemy!

Ks. dr hab. Robert Nęcek odznaczony złotą odznaką św. Floriana Mazovia II klasy

W dniu 4 maja br. podczas uroczystości ku czci św. Floriana w bazylice św. Floriana w Krakowie w obecności kardynała Stanisława Dziwisza, wiceprezydenta Miasta Krakowa Tadeusza Trzmiela, wojewody małopolskiego Józefa Pilcha, marszałka województwa małopolskiego Jacka Krupy i licznie zgromadzonych wiernych ks. dr hab. Robert Nęcek – pracownik Wydziału Nauk Społecznych UPJPII oraz rzecznik prasowy kurii został odznaczony złotą odznaką św. Floriana Mazovia II klasy. Została mu ona przyznana za za „zasługi w realizacji statutowych zadań Stowarzyszenia w dziedzinie upowszechniania służby Polsce, związanej z imieniem jednego z jej patronów” oraz „ umiejętne gaszenie pożarów medialnych”. Aktu dekoracji dokonali członkowie Kapituły Świętego Floriana Mazovia – ppłk pilot Michał Fałat, płk Robert Edelwain i kpt. Wiesław Fleszar. Gratulujemy!

Promocje akademickie

zdjęcia: Maciej Gradowski

W czwartek 9 czerwca br. o godz. 10.00 w kolegiacie św. Anny nasza wspólnota uniwersytecka przeżywała uroczystość promocji akademickich. Ceremonia rozpoczęła się wspólną modlitwą przedpołudniową. Po niej rektor ks. prof. dr hab. Wojciech Żyzak wręczył złote medale Zasłużony dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie o. dr. hab. Arnoldowi Chrapkowskiemu OSPPE, ks. prof. dr. hab. Tomaszowi Bolesławowi Jelonkowi, ks. dr. Józefowi Morawie oraz ks. dr. Piotrowi Steczkowskiemu. Później nastąpiło wręczenie dyplomów doktora oraz doktora habilitowanego.

DYPLOM DOKTORA OTRZYMALI

z Wydziału Teologicznego:

dr Bartłomiej Czech-Kosiński

temat: *Separacja a rozwód według prawa kanonicznego i polskiego prawa rodzinnego*

promotor: ks. dr hab. Piotr Kroczek, prof. UPJPII

dr Sylwia Haberka

temat: *Eschatyczny wymiar twórczości w świetle antropologii Pierrea Teilharda de Chardin i Mikołaja Bierdiajewa*

promotor: ks. dr hab. Szymon Drzyżdzyk

ks. dr Tomasz Prędotka

temat: *Rola reklamy telewizyjnej w procesie wychowania uczniów szkół gimnazjalnych. Studium pastoralno-pedagogiczne*
 promotor: ks. prof. dr hab. Janusz Mastalski

ks. dr Fryderyk Tarabuła

temat: *Sztuka modlitwy w życiu i pismach Karola de Foucauld*
 promotor: ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak

z Wydziału Filozoficznego:**dr Maja Bednarska**

temat: *Wolność w komunikacji medialnej jako wyraz wolności człowieka. Inspiracje personalistyczne*
 promotor: ks. dr hab. Michał Drożdż, prof. UPJPII

ks. dr Piotr Cebula

temat: *Wpływ Rocharda Whately'ego na rozwój pojęcia „reasoning” w myśli Johna Henry'ego Newmana*
 promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław Wszolek

dr Krzysztof Cierlikowski

temat: *Problem racjonalności i normatywności w filozofii Jürgena Habermasa*
 promotor: prof. dr hab. Aleksander Bobko

dr Paweł Cząstka

temat: *ks. Władysława Piwowarskiego koncepcja życia społecznego*
 promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław Pamuła

dr Tatiana Krawczyńska-Zaucha

temat: *Etyka zawodowa coacha. Wpływ coachingu na jednostkę i społeczeństwo*
 promotor: dr hab. Joanna Mysona Byrska

dr Katarzyna Lewandowska

temat: *Wacława Sierpińskiego program badań aksjomatu wyboru*
 promotor: ks. dr hab. Jerzy Dadaczyński, prof. UPJPII

z Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego:**dr Jarosław Szarek**

temat: *Służba Bezpieczeństwa wobec młodzieży akademickiej Krakowa w latach 1970–1980*
 promotor: prof. dr hab. Ryszard Terlecki

**DYPLOM DOKTORA HABILITOWANEGO
OTRZYMALI****z Wydziału Filozoficznego:**

ks. dr hab. Wojciech Grygiel

z Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego:

o. dr hab. Tomasz Gałuszka OP

z Wydziału Teologicznego:

o. dr hab. Jerzy Brusilo OFMConv

ks. dr hab. Janusz Mieczkowski

ks. dr hab. Witold Ostafiński

ks. dr hab. Krzysztof Sordy

Konferencja Światowe Dni Młodzieży. Źródła i rozwój idei

tekst: ks. Józef Stala
zdjęcia: Tomasz Książ, Krzysztof Mleczko

Światowe Dni Młodzieży to znaczące, wieloaspektowe wydarzenie, w którym przeżycia duchowe i religijne łączą się z wymiarem poznawczym, kulturowym, społecznym, pedagogicznym, edukacyjnym i turystycznym. W ramach bezpośrednio przygotowania do Światowych Dni Młodzieży w Krakowie w dniach 1–2 kwietnia 2016 roku odbyła się międzynarodowa konferencja *Światowe Dni Młodzieży. Źródła i rozwój idei* pod honorowym patronatem kard. Stanisława Dziwisza – metropolity krakowskiego, ks. prof. dr. hab. Wojciecha Zyzaka – rektora UPJPII oraz prof. dr. hab. med. Wojciecha Nowaka – rektora UJ. Organizatorem konferencji były dwie uczelnie krakowskie wywodzące się z tego samego pnia: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie oraz Uniwersytet Jagielloński. Inicjatywa powstała w środowisku akademickim obydwu uniwersytetów,

których przedstawiciele przygotowali i złożyli do Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej projekt w ramach programu Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej 2016. Projekt uzyskał akceptację. Fundacje wspierające i współfinansujące konferencję to: Istituto Acton, Fondazione de Gasperi oraz Fondazione Internazionale Giovanni Paolo II per il Magistero Sociale della Chiesa. Inspiracją do przedsięwzięcia były symbolika i znaczenie miejsca, jakie na kolejne ŚDM wybrał papież Franciszek. Jego decyzja została potraktowana jako swego rodzaju powrót idei do Polski (w Polsce ŚDM odbyły się pierwszy raz w 1991 roku w Częstochowie), a w szczególności do Krakowa – miasta Jana Pawła II, inicjatora tego globalnego wydarzenia o charakterze nie tylko religijnym, ale także międzynarodowym i kulturowym.

Konferencja zgromadziła wielu ważnych gości i prelegentów, między innymi: kard. Stanisława Dziwisza, kard. Stanisława Ryłkę, abp. Celestina Migliorego, Marcellego Bedeschiego, Danny'ego Casseya, Kishorego Jayabalana, Mimmeo Muolego, prof. Yago de la Cierva Alvareza de Sotomayor, s. Nathalie Becquart, a także wielu przedstawicieli polskiego świata nauki, którzy analizowali fenomen Światowych Dni Młodzieży z punktu widzenia swoich dyscyplin. Konferencja zgromadziła naukowców, liderów religijnych, uczestników i organizatorów dotychczasowych Światowych Dni Młodzieży: w Rzymie (1985, 2000), Buenos Aires (1987), Santiago de Compostela (1989), Częstochowie (1991), Denver (1993), Manili (1995), Paryżu (1997), Toronto (2002), Kolonii (2005), Sydney (2008), Madrycie (2011), a także osoby zaangażowane w przygotowanie młodzieży do tegorocznych ŚDM w Krakowie (2016). Głównym celem konferencji było poznanie źródeł inspiracji i przesłania Światowych Dni Młodzieży w kontekście religijnym, społecznym, kulturowym oraz międzynarodowym. W ten sposób stanowiła ona jeden z etapów intelektualnego i duchowego przygotowania do spotkania młodzieży ca-

łego świata z ojcem świętym Franciszkiem. Międzynarodowa konferencja była skierowana między innymi do przyszłych uczestników, w tym wolontariuszy ŚDM w Krakowie, studentów i naukowców różnych dyscyplin, dziennikarzy i pracowników mediów, obcokrajowców – którzy będą mieli okazję poznać społeczno-historyczny kontekst akademickiego i naukowego Krakowa.

Pierwszy dzień konferencji (1 kwietnia) został podzielony na sesję inauguracyjną i trzy główne sesje. Sesję inauguracyjną prowadził ks. prof. dr hab. Józef Stala – prorektor UPJPII i przewodniczący komitetu organizacyjnego konferencji. We wprowadzeniu uczestników konferencji powitali rektor UPJPII ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak oraz rektor UJ prof. dr hab. med. Wojciech Nowak. Ksiądz prof. Józef Stala przeczytał zebrany okolicznościowy list – błogosławieństwo papieża Franciszka, który nuncjusz apostolski w Polsce abp Celestino Migliore przekazał kard. Stanisławowi Dziwiszowi. Następnie ambasador Jerzy Chmielewski, pełnomocnik Ministra Spraw Zagranicznych ds. Światowych Dni Młodzieży przedstawił list skierowany do organizatorów konferencji napisany przez dr. Witolda Waszczykowski, ministra spraw zagranicznych RP. Z kolei sekretarz Miasta Krakowa Paweł Stańczyk przeczytał list prezydenta Krakowa prof. dr hab. Jacka Majchrowskiego. W części wykładowej abp Celestino Migliore, kard. Stanisław Dziwisz i kard. Stanisław Ryłko dokonali wprowadzenia w tematykę Światowych Dni Młodzieży poprzez wskazanie ich aktualnego rozumienia, przesłania, a także *genesis* i rozwoju widzianego z perspektywy Rady do spraw Świeckich.

W sesji pierwszej: *ŚDM – rozwój idei*, którą prowadził prof. dr hab. Bogdan Szlachta – dziekan Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ – ukazano zarys historyczny ŚDM, ich duchowy wymiar oraz rangę komunikacji. Sesja druga *ŚDM – retrospekcja 1985–2013* prowadzona przez dr. Krzysztofa Strzałkę (UJ) była dyskusją panelową, podczas której przedstawiono przygotowania, organizację, przebieg i przeżycia ŚDM w dotychczasowych miejscach ich organizacji. Z kolei sesja trzecia *ŚDM Kraków 2016*, prowadzona przez ks. Grzegorza Suchodolskiego (Komitet Organizacyjny ŚDM Kraków) odnosiła się do tegorocznych ŚDM w Krakowie, ze szczególnym odniesieniem do myśli ojca świętego Franciszka, iż miłosierdzie jest sprawdzianem wiarygodności chrześcijan we współczesnym świecie. Sesja rozpoczęła się referatem *Miłosierdzie jest sprawdzianem wiarygodności chrześcijan we współczesnym świecie (Franciszek)*. *ŚDM Kraków 2016 jako szkoła Bożego i ludzkiego miłosierdzia* wygłoszonym przez bp. dr. Damiana Muskusa (przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego ŚDM Kraków). Po intensywnych, całonocnych obradach, dzięki gościnności ks. infułata Dariusza Rasia, uczestnicy konferencji naukowe poszukiwania połączyli z liturgią i modlitwą w bazylice Mariackiej, uczestnicząc we mszy świętej pod przewodnictwem i z homilią kard. Stanisława Ryłki.

W drugi dzień obrad, w sobotę 2 kwietnia, podczas czwartej sesji *ŚDM jako przedmiot refleksji naukowej*, którą prowadził ks. prof. Józef Stala (UPJPII), ukazano ŚDM jako przedmiot wieloaspektowej refleksji naukowej. Polscy naukowcy ukazywali ŚDM w świetle doświadczeń na świecie (UJ: prof. dr hab. Antoni Jackowski, dr hab. Elżbieta Bilaska-Wodecka, dr hab. Izabela Soljan, Edyta Kostrzewa, mgr Justyna

Liro, mgr Maciej Trojnar), jako model formacji młodzieży (dr Elżbieta Tkocz, UŚ), jako współczesną odpowiedź na potrzebę świętowania (dr Anna Sugier-Szerega, KUL), jako festiwal religijny (ks. dr hab. Andrzej Draguła, prof. US) oraz element projektu życia chrześcijańskiego (dr Michał Białkowski, UMK). Podkreślono także trudności i wyzwania związane z wyznawaniem wiary we współczesnym nieprzychylnym religii świecie (dr hab. Elżbieta Osewska, prof. PWSZ). Zarówno pierwsze-

go, jak i drugiego dnia uczestnicy konferencji mieli możliwość wzięcia udziału w ożywionej dyskusji.

Po zakończeniu obrad drugiego dnia uczestnicy konferencji zwiedzili najstarszy budynek Uniwersytetu Jagiellońskiego – Collegium Maius, a także uczestniczyli w pielgrzymce śladami Jana Pawła II do Wadowic, gdzie zwiedzili muzeum Dom Rodzinny św. Jana Pawła II.

Podczas dwóch dni w konferencji (poprzedzonej konferencją prasową) uczestniczyło około 300 osób, wystąpienia wygłosiło 35 prelegentów, w tym 12 spoza Polski. Prelegenci reprezentowali 16 ośrodków akademickich i różnych instytucji. Wszystkie wystąpienia podczas konferencji były tłumaczone symultanicznie na trzy języki: polski, angielski i włoski. Komitet organizacyjny międzynarodowej konferencji tworzyli: ks. prof. dr hab. Józef Stala (przewodniczący, prorektor UPJPII), dr hab. Andrzej Porębski (prodziekan Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ), dr Małgorzata Stefanowicz (UJ), dr Krzysztof Strzałka (UJ), dr Paweł Plichta (UJ), Iwona Bąk (kierownik CNBiWM UPJPII), Tomasz Kniaź (UPJPII), ks. Tomasz Szopa (sekretarz metropolity krakowskiego). W przygotowania i prowadzenie konferencji zaangażowało się wielu wolontariuszy z UPJPII i UJ.

Należy podkreślić, iż dodatkowo konferencja przyczyniła się do głębszego uświadomienia chrześcijańskiej tożsamości i tradycji Polski, jej wkładu w europejską kulturę i cywilizację łańską, także w kontekście 1050. rocznicy chrztu Polski. Konferencja pozwoliła uczestnikom uzyskać rzetelną wiedzę o miejscu, do którego przybędą za kilka miesięcy młodzi ludzie z całego świata, w szczególności z krajów objętych projektem. Zebrane podczas obrad doświadczenia, materiały i teksty w znaczący sposób ułatwią uczestnikom ŚDM w Krakowie zrozumienie polskich doświadczeń społecznych i religijnych z przełomu XX i XXI wieku, które w istotny sposób związane są z działalnością i nauczaniem św. Jana Pawła II i które mają też ważny wpływ na przyszłość Polski, kontynentu i świata.

Konferencja *Misericordia Domini*

tekst: Magdalena Ficoń
zdjęcia: Katarzyna Nenko

Za pomocą jakich symboli przedstawia się miłosierdzie na obrazach i ikonach? Jaką rolę odgrywa ono w kulturze i zwyczajach Chin? Jak przedstawia się je w semantyce zakonnej lub średniowiecznym klasztorze? Odpowiedzi na te i wiele innych pytań mogliśmy usłyszeć podczas kolejnej międzynarodowej konferencji naukowej z cyklu Symbol – Znak – Rytuał.

27 kwietnia br. w budynku Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie przy ul. Bernardyńskiej 3 odbyła się VIII międzynarodowa konferencja naukowa z cyklu Symbol – Znak – Rytuał. Tym razem profesorowie i badacze z różnych ośrodków naukowych pochyliли się nad tematem szeroko pojętego miłosierdzia.

Organizatorem niniejszego spotkania były Katedra Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII, Katedra Gospodarki Przestrzennej i Architektury Krajobrazu Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie

oraz Gréckokatolícka Teologická Fakulta z Prešovská Univerzita na Słowacji. Prócz wyżej wymienionych ośrodków

naukowych gościliśmy referentów z Niemiec, Czech i Węgier oraz z Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Akademii Ignatianum w Krakowie, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy, Polskiej Akademii Nauk, Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Wyższej Szkoły Europejskiej im. ks. Józefa Tischnera w Krakowie i Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonali Jego Magnificencja rektor UPJPII ks. prof. dr hab. Wojciech Żyzak oraz rektor UR prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady. Słowo wstępne wygłosiła również konsul generalna Węgier dr hab. Adrienne Körmendy, prof. Akademii Humanistycznej, która wyraziła radość z podjętej współpracy pomiędzy polskimi i węgierskimi ośrodkami naukowymi oraz nadzieję na kontynuację zainicjowanych badań i przedsięwzięć. Następnie 25 prelegentów w przeciągu paru godzin starało się ukazać miłosierdzie nie tylko w aspekcie religijnym, ale także ludzkim. Poruszona została m.in. kwestia miłosierdzia grekokatolików w odniesieniu do prześladowań Żydów na Słowacji w latach 1939–1945, a także sprawa miłosierdzia i amnestii w prawodawstwie Republiki Słowackiej. Odniesiono się również do prawa łaski w Polsce w dwudziestoleciu międzywojennym. Konferencja

miała charakter interdyscyplinarny, prelegenci w swych wystąpieniach dotykali wielu różnych kwestii. Zdefiniowali miłosierdzie zarówno jako przebaczenie, jak i aktywną formę współczucia, która wyraża się w konkretnym działaniu polegającym na bezinteresownej pomocy. Niewątpliwie ósmą konferencję z cyklu Symbol – Znak – Rytuał należy uznać za bardzo owocną.

Symposium

Młdzież nadzieją Kościoła – czy Kościół nadzieją młodzieży?

tekst: ks. Maciej Ostrowski

Nasz uniwersytet włączył się w nurt przygotowań do Światowych Dni Młodzieży 2016 w Krakowie. Instytut Teologii Praktycznej we współpracy z uniwersytetami zagranicznymi przygotował z tej okazji międzynarodowe sympozjum zatytułowane *Młdzież nadzieją Kościoła – czy Kościół nadzieją młodzieży?* Odbyło się ono w dniach 13–16 kwietnia br. w Krakowie. Temat nawiązywał do słów często powtarzanych przez św. Jana Pawła. Był także w pewnym sensie „odwróceniem” jego wypowiedzi i zadaniem pytania, czy Kościół współcześnie wychodzi naprzeciw młodzieży? Czy młodzież znajduje w jego nauczaniu oraz działaniach duszpasterskich odpowiedź na swoje najgłębsze pytania i problemy? Sympozjum, co było pewnym ewenementem, zgromadziło ponad 200 słuchaczy z różnych środowisk, także młodzieży szkolnej. Przyjechali goście z Niemiec, Ukrainy, Białorusi, Rumunii i Słowacji. Było też dwóch kleryków z Kamerunu. Swoją obecnością zaszczylicili zgromadzonych kard. Dziwisz i rektor UPJPII ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak, a kard. Karl Lehman z Moguncji przesłał swój list.

Symposium odbyło się w dwóch częściach. W pierwszej zabrali głos profesorowie. Mówili o problemach współczesnej młodzieży z punktu widzenia swoich specjalizacji. Przedstawiali m.in. wyniki badań środowiska młodzieżowego w swych krajach, omawiali kwestie społeczne młodego pokolenia, jego religijność, poszukiwania nowych rozwiązań duszpasterskich i katechetycznych, wreszcie obraz młodzieży w oczach papieża. Referaty wygłosili prof. Philip Müller (Mainz), prof. Bernhard Grümme, prof. Joachim Wiemeyer i Marcin Morawski (Bochum), doc. Peter Tirpak (Preszów), dr Bernadette Jonda (Halle i PAN), prof. Marek Fiałkowski OFMConv. (KUL), dr Anna Szkudlarek (AWF) oraz nasi księża profesorowie: Tadeusz Panuś, Jan Dziedzic i Maciej Ostrowski. Ponieważ problematyka konferencji dotyczyła młodzieży, w drugim dniu poproszono o głos samą młodzież. Trzeba powiedzieć, że ta część była najbardziej dynamiczna, nie tylko ze względu na nowoczesne prezentacje, ale także z uwagi na żywą dyskusję. Studenci z wymienionych wyżej krajów zaprezentowali sytuację swojego pokolenia oraz duszpasterskie inicjatywy podejmowane wobec młodzieży w swoich środowiskach.

Symposium towarzyszył program kulturalny. Goście zagraniczni odwiedzili centrum Krakowa, katedrę na Wawelu, sanktuarium Miłosierdzia Bożego i św. Jana Pawła, Nową Hutę wraz z sanktuarium Świętego Krzyża w Mogile. Dalszym etapem projektu ma być rewizyta studentów UPJPII na uniwersytecie Jana Gutenberga w Moguncji w listopadzie br. Przewidziane jest wspólne seminarium omawiające owoce Światowych Dni Młodzieży w Krakowie. Grupa z Bochum przyjechała w ramach trwającego już od 30 lat programu wymiany między UPJPII a Uniwersytetem Ruhry.

Program w Krakowie i Moguncji realizowany jest dzięki wsparciu fundacji Renovabis z Niemiec oraz Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Podpisane porozumienie i międzynarodowa konferencja na Ukraińskim Katolickim Uniwersytecie we Lwowie

tekst: pracownicy CNBiWM
zdjęcia: Marianna Iwanenko, ks. Józef Stala

W dniach 4–5 kwietnia 2016 roku prorektor UPJPII ks. prof. dr hab. Józef Stala uczestniczył w spotkaniu Europejskiego Stowarzyszenia Teologii Katolickiej (ESCT), którego jest członkiem, połączonym z międzynarodową konferencją *Churches in Peacebuilding: Ecumenical Engagement for Peace and Reconciliation*. ESCT powstało w 1989 roku, a jego głównym celem jest działalność naukowa i promocja teologii jako dyscypliny naukowej. Stowarzyszenie organizuje europejskie kongresy podejmujące aktualne zagadnienia teologiczne, spotkania regionalne i spotkania przewodniczących sekcji narodowych. Stała praca na rzecz pokoju i jedności chrześcijan wynika bezpośrednio z przykazania miłości bliźniego i nakłada zarówno na poszczególne Kościoły, jak i indywidualnych członków wspólnoty eklezjalnej odpowiedzialność oraz skłania do zaangażowania na rzecz pojednania, pokoju, działań ekumenicznych, a także uzdrawiania wzajemnych relacji. Członkowie ESCT spotkali się także z Andrijem Sadowym, prezydentem Lwowa, który przedstawił historię i obecną sytuację miasta.

W pierwszym dniu konferencji nastąpiło uroczyste przekazanie przez ks. prorektora Józefa Stałę rektorowi Ukraińskiego Katolickiego Uniwersytetu we Lwowie ks. prof. Bogdanowi Prachowi podpisanego porozumienia o współpracy między naszymi uniwersytetami. Ukraiński Uniwersytet Katolicki we Lwowie jest wyższą uczelnią teologiczną powstałą w 1994 roku – najpierw ja-

ko Lwowska Akademia Teologiczna, a od 2007 roku funkcjonuje pod obecną nazwą. Na tym uniwersytecie studiuje około 2 tys. studentów. Uczelnia prowadzi studia m.in. w zakresie filozofii, teologii, historii, pedagogiki, psychologii, filologii klasycznej i języków obcych. Podejmuje też zróżnicowane programy dotyczące kultury języka ukraińskiego, zarządzania, ekumenizmu, etyki chrześcijańskiej. Na stronie Uniwersytetu można przeczytać informację, iż Ukraiński Uniwersytet Katolicki we Lwowie jest jedynym uniwersytetem katolickim na terenie od wschodnich granic Polski do Japonii.

Wydział Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie nawiązuje do bogatej historii nauczania prawa kanonicznego w Krakowie, którego początki wiążą się z utworzeniem Akademii Krakowskiej w 1364 r., a na niej trzech katedr prawa kanonicznego.

Członkami krakowskiej szkoły prawa w XV wieku byli wybitni kanonistami, jak Stanisław ze Skarbimierza i Piotr Włodkowic. Natomiast św. Józef Sebastian Pelczar (1882–1924), patron Wydziału, był rektorem Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W latach 1999–2014 misję nauczania prawa kanonicznego w Krakowie realizował Instytut Prawa Kanonicznego Papieskiej Akademii Teologicznej, a następnie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Kongregacja ds. Edukacji Katolickiej dekretem z dnia 19 marca 2014 roku erygowała Wydział Prawa Kanonicznego UPJPII.

Wydział Prawa Kanonicznego UPJPII przygotowuje przyszłych pracowników sądownictwa kościelnego oraz poradnictwa przedprocesowego w zakresie spraw o stwierdzenie nieważności małżeństwa.

W ramach prowadzonej działalności naukowo-badawczej Wydział Prawa Kanonicznego wydaje periodyk *Annales Canonici* oraz *Annales Canonici Monographiae*.

WYDZIAŁ PRAWA KANONICZNEGO
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
31-002 Kraków, ul. Kanoniczna 9, pok. 408
tel./faks 12 428 44 55, 12 370 86 13
e-mail: wpk@upjp2.edu.pl, www.upjp2.edu.pl

ISBN 978-83-7793-325-1

Tarnów 2015

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
Wydział Prawa Kanonicznego

Praktyczny komentarz do Listu apostolskiego motu proprio *Mitis Iudex Dominus Iesus* papieża Franciszka

Praktyczny komentarz do Listu apostolskiego motu proprio
Mitis Iudex Dominus Iesus papieża Franciszka

Uniwersytecka prezentacja *Praktycznego komentarza do listu apostolskiego motu proprio „Mitis Iudex Dominus Iesus”* papieża Franciszka

10 grudnia 2015 roku o godz. 12 w auli budynku UPJPII przy ulicy Bernardyńskiej 3 odbyła się prezentacja przygotowanego przez pracowników Wydziału Prawa Kanonicznego (pod redakcją naukową dr. hab. Piotra Skoniecznego OP) komentarza dotyczącego reformy kanonicznego procesu małżeńskiego wydanego przez Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej BIBLOS: *Praktyczny komentarz do listu apostolskiego motu proprio „Mitis Iudex Dominus Iesus”* papieża Franciszka (Tarnów 2015).

Program prezentacji obejmował wspólną modlitwę, powitanie oraz słowo wprowadzające ks. prof. dr. hab. Tomasza Rozkruta – dziekana WPK UPJPII w Krakowie, wystąpienie o. dra hab. Piotra Skoniecznego OP – redaktora naukowego komentarza oraz dyskusję.

Ksiądz prof. Tomasz Rozkrut w swoim wystąpieniu przypomniał, że 15 sierpnia 2015 roku, w uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, papież Franciszek podpisał list apostolski motu proprio *Mitis Iudex Dominus Iesus*, reformujący kanony Kodeksu prawa kanonicznego dotyczące spraw o orzeczenie nieważności małżeństwa oraz list apostolski motu proprio *Mitis et misericors Iesus* reformujący kanony Kodeksu kanonów Kościołów wschodnich dotyczące spraw o orzeczenie nieważności małżeństwa. Papież postanowił również, że to wszystko, co starannie rozważył oraz ogłosił, zacznie obowiązywać w Kościele powszechnym z dniem 8 grudnia 2015 roku. Ksiądz dziekan wskazał także, że decyzja, a właściwie reforma papieża Franciszka spowodowała wiele różnych inicjatyw naukowych, odbyło się już wiele sympozjów na jej temat, zarówno w samym Rzymie, jak i poza nim; również w Polsce na przestrzeni ostatnich

miesiący miały miejsce ważne oraz interesujące wydarzenia naukowe. Dziękując kard. Stanisławowi Dziwiszowi, przywołał jego słowa z wprowadzenia do książki: „Nowe motu proprio papieża Franciszka *Mitis Iudex Dominus Iesus*, które reformuje procesy małżeńskie, jest podjęciem tego, co zapoczątkował w swoim duszpasterstwie św. Jan Paweł II. Jestem przekonany, że nie byłoby tak duszpasterskich norm, jak te, które opublikował papież Franciszek, gdyby nie wielkie dzieło na tym polu małżeństwa i rodziny papieża z Polski. Dlatego z tym większą radością – jako pasterz Kościoła w Krakowie – przyjąłem inicjatywę Wydziału Prawa Kanonicznego UPJPII skomentowania na sposób praktyczny nowej ustawy. Prawo kanoniczne bowiem ma być narzędziem, prowadzącym wiernych do zbawienia, także poprzez trudne procesy małżeńskie, mające ustalić prawdę o sakramencie”.

Kończąc swoje wystąpienie, ks. prof. Tomasz Rozkrut przypomniał, że z historycznego punktu widzenia reforma papieża Franciszka jest to kolejna reforma procesu małżeńskiego. Wskazał, że z przeszłości dobrze będzie przywołać decyzję papieża Klemensa V z roku 1306, który wprowadził proces skrócony, nazywany także od imienia papieża procesem klementyńskim, czy też reformę papieża Benedykta XIV – wielkiego kanonisty, który w roku 1741 ustanowił urząd obrońcy węzła małżeńskiego oraz wprowadził obowiązek drugiego wyroku pozytywnego w celu zawarcia nowego małżeństwa w Kościele. Dzisiejszą reformą obowiązek ten został uchylony. Stąd też z historycznego punktu widzenia możemy powiedzieć, że jesteśmy w procesie ciągłych zmian, które dokonują się dla dobra dusz ludzkich.

Symposium *Wiara i małżeństwo. Czy pożądana jest zmiana prawa?*

tekst: s. Ozeasza Pozimska CSCJ

19 listopada 2015 roku w auli Instytutu Teologicznego Księży Misjonarzy w Krakowie odbyło się drugie sympozjum naukowe Wydziału Prawa Kanonicznego. Temat, który był rozważany, to *Wiara i małżeństwo. Czy pożądana jest zmiana prawa?*

Sympozjum rozpoczął ks. prof. dr hab. Tomasz Rozkrut, dziekan WPK w Krakowie. Przywitał gości i przedstawił prelegentów, wśród których wyróżnił teologów: prof. dr. hab. Jacka Salija OP i ks. prof. dr. hab. Piotra Jaskółę oraz kanonistów: ks. dr. hab. Bartosza Nowakowskiego, ks. dr. Macieja Kubalę i ks. dr. Andrzeja Wójcika. Następnie krótko wprowadził w tematykę tego spotkania naukowego, zachęcając przede wszystkim do zastanowienia się nad problemem wiary nupturientów i zawieranych przez nich związków małżeńskich w Kościele. Odnosił się także do listu apostolskiego motu proprio *Mitis Iudex Dominus Iesus* papieża Franciszka, wprowadzającego zmianę w kanonicznych postępowaniach procesowych dotyczących orzekania nieważności małżeństwa.

Otwarcia sympozjum dokonał kard. Stanisław Dziwisz, wielki kanclerz UPJPII. W swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na relację, jaka zachodzi pomiędzy wiarą a zawieraniem małżeństwem, w kontekście niedawno zakończonego synodu biskupów na temat rodziny. Odwołał się w swojej wypowiedzi także do posynodalnej adhortacji apostolskiej św. Jana Pawła II *Familiaris consortio*, zwracając uwagę na różnicę między sakramentem małżeństwa a innymi sakramentami. Pojawiło się bowiem wiele pytań dotyczących naukowej refleksji nad zagadnieniem wiary i małżeństwa. Między innymi: czy istnieje jakieś minimum wiary nupturientów do zawarcia przez nich sakramentalnego związku małżeńskiego? Jeśli tak, to jakie jest to minimum? Czy ślub kościelny należy zarezerwować tylko dla tych, którzy mają żywą wiarę? Przecież taka myśl nie byłaby zgodna z doktryną głoszoną przez Kościół. Jaki jest zatem wpływ wiary nupturientów na ważność zawartego przez nich małżeństwa? Te i wiele innych pytań towarzyszyło otwarciu sympozjum.

Następnie słowo wprowadzające wygłosił ks. prof. dr hab. Janusz Mastalski, prorektor UPJPII, dziękując księdzu dziekanowi za zorganizowanie tego sympozjum, które ważne jest nie tylko dla kanonistów, ale także dla tych, którzy działają duszpastersko. Zwrócił uwagę na fakt, że to, co do niedawna było trwałe i nienaruszalne, dziś jest chwiejne i niestabilne. Manipulacje, których dziś dokonuje się na małżeństwie i rodzinie, powodują, że problemów jest o wiele więcej niż było dawniej, stąd też potrzebna jest stała refleksja Kościoła w przedmiocie małżeństwa oraz rodziny.

Przewodniczącym pierwszej sesji był ks. dr hab. Józef Wroceński, prof. UKSW. Pierwszym prelegentem był prof. dr hab. Jacek Salij OP, a tytuł jego referatu brzmiał: *Czy do ważnego zawarcia sakramentalnego małżeństwa potrzeb-*

na jest wiara? Perspektywa teologiczna. W opracowaniu tego zagadnienia podjął problematykę wyjaśniania, o jaką wiarę chodzi. Omówił także kwestie związane z katechumenatem, odwołując się do nauczania św. Tomasza z Akwinu, Kodeksu prawa kanonicznego oraz Katechizmu Kościoła katolickiego. Omawiając przedstawiany przez siebie temat, odwoływał się także do Pisma Świętego oraz magisterium papieży: św. Jana Pawła II oraz Benedykta XVI.

Drugi z prelegentów – ks. prof. dr hab. Piotr Jaskółka reprezentował Instytut Ekumeniczny Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego. Tematem jego były *Wiara i małżeństwo w perspektywie współczesnej teologicznej myśli ewangelickiej.* Przyglądając się ewangelickiej teologii małżeństwa, autor referatu podjął i omówił trzy zagadnienia: myśl Marcina Lutera na temat małżeństwa, tematykę małżeństwa w *Ewangelickim katechizmie dla dorosłych* oraz w dialogu ewangelicko-katolickim.

Ostatni prelegent pierwszej części sympozjum, ks. dr hab. Bartosz Nowakowski z Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, przedstawił w wygłoszonym przez siebie referacie temat *Wykluczenie sakramentalności małżeństwa. Czy obojętność religijna naprawdę je ułatwia?* Autor referatu, odnosząc się m.in. do motu proprio *Mitis Iudex Dominus Iesus* papieża Franciszka, Kodeksu prawa kanonicznego, nauczania Jana Pawła II, a także orzecznictwa Trybunału Roty Rzymskiej odpowiadał na zadane w temacie pytanie. Następnym punktem sympozjum była dyskusja, w której wzięli udział zarówno prelegenci, jak i uczestnicy sympozjum.

Druga sesja rozpoczęła się po przerwie, a poprowadził ją ks. dr hab. Mirosław Sitarz, prof. KUL. Pierwszym z prelegentów był ks. dr Maciej Kubala, który omówił temat *Zawarcie małżeństwa przez katolików bez celebracji Eucharystii i poza miejscem świętym. Naruszenie sacrum?* Natomiast drugim i jednocześnie ostatnim już prelegentem drugiej sesji sympozjum był ks. dr Andrzej Wójcik. Przedstawiany przez niego referat dotyczył zagadnienia *Czy małżeństwo może być przeszkodą we wstąpieniu do Kościoła katolickiego? Doświadczenia ośrodka katechumenalnego.* Po omówieniu kilku teoretycznych kwestii, jako osoba odpowiedzialna za ośrodek katechumenalny w Krakowie, przeszedł do podzielenia się kilkoma konkretnymi przypadkami z własnej praktyki duszpasterskiej. Ostatnim punktem sympozjum była dyskusja, w której wzięli udział m.in. ks. prof. dr hab. Wojciech Góralski, ks. dr hab. Bartosz Nowakowski i ks. dr hab. Leszek Adamowicz, prof. KUL. Po dyskusji ks. prof. dr hab. Tomasz Rozkrut dokonał podsumowania całego sympozjum, w którym zwrócił uwagę na to, że podjęte tematy są ważne zarówno dla teologów, jak i kanonistów, i mają głęboki wymiar duszpasterski.